

Bütün ülkelerin
proleterleri birlesin!Komünistler partinize
sahip çıkın!Karkerin hemü
velatan çekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 7, Sayı: 147-148
24 Ocak 1981

CEK-AL

Devrim için savaşım acilliğini koruyor

Emine Engin

1978'de *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 1979'da *İşçinin Sesi* yeniden yayınlanınca TKP üst yönetimi, suyun başını tutuyor olmanın şımarıklığıyla, "ajan, polis, anti-komünist deriz, bu hareket savrulur gider" diye düşündü. Ama *İşçinin Sesi* savrulmadı, savrulan, hatta yuvarlanan kendileri oldu. Bugün faşist cuntanın kuyruğunda sol liberal bir konumda sürünüyorlar. Faşist cuntadan "iş, toprak, özgürlük, bağımsızlık, faşist cinayet yuvalarını açığa çıkarmasın" vb (Aralık *Atılım*'ı) dileniyorlar! TKP'nin adıyla bile bağdaşmayan bu durum, TKP yönetiminin partiden istifa dilekçesi gibi birşeydir!

İşçinin Sesi çıkınca, menşevikler gibi "işçi" kılıfına bürünmüş küçük burjuva hareketlerde de bir "tepki örgütlenmesi" sözüdür aldı yürüdü. Küçük burjuvazi bağımsız bir sınıf olmadığı, ya burjuvaziye ya proletaryaya tepki olarak sağa sola yalpaladığı için, bu hareketler dünyaya "tepki" gözlüğüyle bakıyorlar. *İşçinin Sesi*'ni de böyle gördüler. Beklediler ki, Leninciler menşeviklere kızıp, taşı tarağı toplayıp TKP'den çıksınlar, yüzlerce "tepki örgütlenmesi"nin arasına katılsınlar! Kuşkusuz bu pireye kızıp yorgan yakmak olurdu.

Lenin'in dediği gibi, kapitalist toplumda burjuvazi en bilinçli sınıftır. (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce Basım, c.26, s.126) Gerçekten, Türkiye'de de *İşçinin Sesi* hareketinin sınıf özünü ilk gören, *İşçinin Sesi*'nin nicel gücüyle orantısız bir aşırılıkta ona dış bileyen, burjuvazi oldu.

Sancak Lenincilerdedir

Türkiye uzun bir devrimci durum, bir anlamda devrim provası yaşadı. Bütün sınıflar siyaset sahnesine çıktılar, boy gösterdiler. 1968'de işçi sınıfı var mı, yok mu, öncü sivil aydın mı, yoksa asker aydın kadrolar mı olsun diye hâlâ tartışılabilirdi. Şimdi bunu açıkça tartışacak baba yiğit var mı? Sol geçinen herkes, besmele gibi "işçi sınıfı"yla söze

başlıyor. Çünkü ülkenin geçirdiği devrim provasında işçi sınıfımız devrimci öncülüğünü ele güne pratikte, 15-16 Haziran ve İzmir ayaklanmalarıyla, 1 Mayıslarla, DGM'ler ve Profilolarla, barikat savaşlarıyla kanıtladı.

TKP işçi sınıfının bu pratiğinin arayışıyla güçlendi, ama TKP yönetiminin nefesi devrimci işçi sınıfımıza öncülük etmeye yetmedi. Leninci-opörtünist ayrımının yavaştan belirmesiyle, TKP yönetimi burjuvazinin kuyruğuna takılıp kaldı, sancağı Leninciler devraldı.

İşte bu gelişmeyi ilk olarak burjuvazi gördü *Yankı*'nin daha 10-16 Ekim 1977 tarihli 243. sayısıyla, aynı tarihlerdeki MESS gazetesiyle *İşçinin Sesi*'ne kızıp, TKP'ye yönelen saldırılar başladı. 1978'de CHP'nin çeşitli yayın organları, örneğin Ekim 1978 tarihli CHP gençlik kolları bülteni *İşçinin Sesi*'ne kan kustu. Daha *İşçinin Sesi*, yüklendiği onurlu sorumluluğun kendisi tam bilincinde değilken, burjuvazi dış bilemeye başladı. 1979'da kavga açığa çıkınca ise *Hürriyet*'den *Tercüman*'a hepsi beklenen safta yerlerini aldılar.

Burjuvazinin telaşı boşuna doğıldı

İnanç yoldaşımızın yazısında belirttiği gibi, 12 Eylül öncesinde menşevizmin iflası hızlanmıştı. (Gerçekten kendisine sıkılan kurşunlar bu iflasın en aşagılık bir göstergesidir!) Bu iflas, hem karşı devrime güç kazandırıyor, hem de aynı zamanda Leninci TKP hareketinin doğruluğunu somutta kanıtlayarak, onun hızla egemen olabilmesine temel hazırlıyordur. 1980 TKP Leninciler Konferansı Leninci TKP için savaşımı yükseltmişti. Bu savaş ürünü veriyordu. TKP içindeki hesaplaşma bir dönemece yaklaşıyordu ki, karşı devrim elini çabuk tuttu. Oportünizmin iflası Leninizmin egemenliğine dönüşmeden faşist darbe geldi.

"İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın" belgisiyle, doğru devrimci çizgiyle

ve hızlı güçlenme eğrisiyle Leninci TKP hareketinin oluşturduğu büyük *potansiyel* tehlike, faşist darbenin zamanlanmasında bir etken oldu. TKP Leninci EK ÜB bildirisinde belirtildiği gibi, sayısal güçlerin dökümü değil, sınıfsal içgüdü faşist darbeye düşmanı seçtiyordu. Evren'in "enternasyonal söyleyenler" diye dile getirdiği özel nefret, bunu kanıtladı.

Devrim - karşı-devrim çatışması

Gerçekte karşı devrim uzun bir süredir tıranıyordu. Geçmişe baktığımızda, bu süreçte üç dönüm noktası görüyoruz. *Biri*, sürecin başı olan 1 Mayıs 1977'dir. Yayılan Ecevit umutlarıyla, en önemlisi TKP üst yönetiminin de bu umutlara kapılmasıyla devrim hareketinin yükselen eğrisi önce durakladı, sonra geriledi. Karşı-devrim, havuç siyasetiyle devrimci savaşımı geriletikten sonra 1978'de sopayla saldırısını yoğunlaştırdı. CHP böyle bir karşı-devrimci işbölümünün parçasıydı. Onun doğrudan "katkılarıyla" 1978'de Kahramanmaraş kıyımı, ardından sıkıyönetim ilanı vb. oldu.

Bu aşamadan sonra, artık barışçıl gösteriler, düzenli mitingler geçerliliğini yitiriyordu. 1979 1 Mayıs'ı, geçersiz, böyle olduğu için devrim hareketinin gücünü olduğundan çok az yansıtan bir gösteriydi. Bu da *ikinci* dönüm noktası oldu. Ama menşevikleri, barışçıl gösteri peşinde koşmaktan yine de vazgeçemedi.

Karşı-devrimin adım adım sağladığı üstünlüklere karşı, ülkedeki patlayıcı madde de sıkıştıyordu. Bu artık geçerliliğini yitirmiş olan barışçıl gösterilerle kolayca yansıyamadığı için, derinden birikiyor, uzun aralıklarla, küçük çapta ama yüksek savaş biçimleriyle kendini açığa vuruyordu. Bu nedenle *İşçinin Sesi* o sıralarda devrimci durumun "olgunlaşması"yla "derinleşmesi"ni yer yer özdeş kullandı. Devrimci durum derinden derine olgunlaşıyordu.

Faşist darbe devrim korkusuyla geldi

Ülkede için için biriken patlayıcı madde, 1979 sonu, 1980'de artık yer yer ayaklanmalar, barikat savaşlarıyla kendini dışa vuruyordu. Ancak ortamın yüksek, büyük gereksinimleri yanında, bunlar da "genel düşüşü değiştirmede, bu eğri içinde zıplamalar olarak kaldı" (R. Yürükoğlu, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri*, s.14) Ortam Anadolu ayaklansın istiyordu. Oysa, örneğin şanlı İzmir ayaklanması yerel kaldı, hatta özel olarak yerel sınırlara hapsedildi. Geldik üçüncü dönüm noktası olan 1 Mayıs 1980'e.

İşçinin Sesi, 1 Mayıs'ı, İzmir ayaklanmasını yurt çapında yayma, bunun için hazırlanma, kapıya dayanmış olan faşizm tehlikesine devrim hareketini yükselterek yanıt vermeyle bağlı olarak ele aldı. 1 Mayıs nasıl geçerse geçsin bir dönemeç olacaktır, dedi. (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, s.127).

Gerçekten 1 Mayıs dönemeç oldu ama ne yazık ki kötü yönde bir dönemeç oldu. Yine de bu dönemeç geri çevrilebilir, Türkiye devrime gidebilirdi. Yürükoğlu yoldaşımızın, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri* kitabı, bu doğrultuda örnek bir komünist çabadır. Bu kitap, "işçiler silahlanın, devrime hazırlanın" diye son buluyordu.

12 Eylül'e kadar Türkiye'de görülmedik yoğunlukta bir silahlanma oldu. Harıl harıl komiteleşme oldu. İşçiler silahlanıyor, devrime hazırlanıyorlardı. Bu gidişin korkusuyla, iç savaşı kaybetmek kaygusuyla faşist darbe geldi çörekledi.

Komünist gerçeği söyler

Faşist darbeden sonraki TKP ÜB bildirisi, darbe yığınları ayaklandıracaktır, tekil çıkışlardan kaçınarak bunu sağlamaya çalışalım diyordu. "Devrim yenilmedi", "halkım silahını bırakma", "faşizme karşı halk ayaklanmasına" belgeleriyle son buluyordu.

Devrim yenilmedi. Halk silahını bırakmadı. Ama bir halk ayaklanması ortamı da doğmadı. Karşı-devrim, devrimi yenerek değil, belirleyici savaşı önleyerek suyun başını tuttu ve nesnel ortamı etkileyebildi. Devrim artık yeni bir enerji, yeni bir nefes birikimi gerektiriyordu. Bu durumda hala devrimci durumdan söz etmek, "devrim"le, "ayaklanma"yla oynamak olur, bu ise Marks, Engels, ve Lenin'in hep dedikleri gibi komüniste yakışmazdı. Komüniste yakışan gerçeği açıkça koymaktı. TKP Eşgüdüm Komitesi de bunu yaptı, devrimci durum bastırıldı dedi.

Bunu açmaya geçmeden önce, TKP yönetiminin tutumuna kısaca değinelim. Biliyoruz ki menşeviklerin devrimci durum anlayışı "devrime beş kala"ya özdeştir. Devrim kapıya dayanmadan devrimci durum var demezler. Yine biliyoruz ki, menşevikler reformisttir. Devrim deyip reform anlarlar. Bu iki veri, faşist darbe sonrasında menşeviklerin tutumunu çok garip bir biçimde

belirledi. Cunta "terör"ü kendi terörüyle durdurup ortalığı yatıştırınca, birkaç MHP'liyi tutuklayıp biraz da reform sözü edince menşevikler "devrimci" durum, yani kendi bakış açılarından reformcu durum gelmiş gibi seviniyorlar. Bu yüzden şimdi halktan, işkencileri, faşist cinayet odaklarını vb. açığa çıkarmada faşist cuntaya yardım(!) etmesini istiyorlar. Bu, onların mantığının kaçınılmaz sonucudur.

Devrimci durum bastırıldı

Her benzetmenin taşıdığı sınırlılığı akılda tutarak, konuya bir benzetmeyle başlayalım. Bir insanın elinin kolunun bağlanmasını, uyumasını, bayılmasını, ölmesini düşünelim. Bu insan devrimci durum olsun.

El kol bağlanma zorla da, aldatılarak da olabilir. 12 Mart 1971 ve sahte CHP umutlarının devrimci durum üzerindeki etkileri bu ikisine örnektir. El kol bağlıyken insan bilinci yerindedir, devrimci durum da vardır, yürüyordur.

İnsanın ölmesi canlı varlığını sürdürmemesi demektir. Devrimci durumun ölmesi de, onun canı olan ekonomik-toplumsal çelişkilerle birlikte ortadan kalkması demektir. Kapitalist toplumda bu ancak devrimle olabilir.

Baygın insan canlıdır, kalbi atıyor, nefes alıyordur ama hareket edemiyordur ve bilinci yerinde değildir. Çağımızda kapitalist toplumda en barışçıl dönemde bile gerçekte devrimci durum ancak baygındır. Emperyalist ülkelerde süper kârlardan dağıtılan kırıntı-

lar, narkoz işlevini görüyor.

Gelelim uyuyan insana. Kalbi atar, nefes alır, sinir sistemi aktif değildir, hareket eder, tam anlamda bilinçsiz değildir. Rüya görür. Hatta gece yatarken öğrendiği bir bilgiyi, insan uykusunda iyice içerebilir. Uyandığında dinç, zinde kalkar. İşte devrimci durumun bastırılması bu anlamdadır. Rusya'da da 1907'de 3 Haziran darbesiyle bastırılmış, 1910'da yeniden uyanmış, 1912'ye dek gerinmiş, yüzünü yıkamış 1912'de ayağa kalkmıştır.

Başladığımız benzetmeyi burada keselim ve Lenin'in klasik devrimci durum tanımını (Lenin, c.21, s.214) ele alalım. Birinci göstergede Lenin, egemen sınıfın bir değişiklik olmadan yönetimi sürdürmemesinden söz ediyor. Türkiye'de böyle bir değişiklik faşist darbeye oldu. Burjuvazinin devlet aygıtı işlemez durumdaydı. Biz bundan yararlanarak vurup deviremediğimiz için, kendisi kendi yasalarını parlamentosunu vb. de çığneyerek bir toparlanmaya girişti.

Yine birinci göstergede Lenin, alt sınıfların eskisi gibi yaşamak istememesinden söz ediyor. 12 Eylül öncesiyle bugün arasında bu açıdan da bir değişiklik oldu. Geniş yığınlar 11 Eylül'e dönmeyi istemezler. 13 Eylül'le başlayan dönemdeki gibi yaşamak istemediklerini de biraz zaman geçince daha iyi anlayacaklar.

İkinci göstergede Lenin ezilen sınıfların çilesinin her zamankinden fazla olmasını söylüyor. Bu açıdan da yüzeyel bazı değişiklikler oldu. Örneğin, ilk bakışta "terör" kesildi gibi görülüyor ama terör örgütlü olarak halkın üstüne yürüyor.Çilede azalma gibi görünen ama gerçekte çoğalma getirecek bu tip olguların pratiğe yansımaları, kavranması gereklidir.

Üçüncü göstergede Lenin, yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artış ve hem yukarıdaki etkenlerle, hem de egemen sınıfın kendisince bağımsız tarihsel eyleme çekilişinden söz ediyor. Burada yığınların hareketliliği yalnızca fiziksel değil, asıl siyasal ilgi anlamında hareketlilik. Bizim menşevikler bunu anlamayarak, hem siyasal, hem felsefi bir hata yaptılar. Menşevikler yığınların bağımsız tarihsel eyleme çekilişini de, devrimci durum var demek için devrimin başlamış olması gerekliliği gibi yorumladılar. Oysa bağımsız tarihsel eyleme çekiliş de, ülkenin yazgısını belirlemeye, siyasal karar almaya yönelik toplumsal psikolojidir. Bunun en belirgin göstergesi yığın eylemleridir ama asıl ölçüt, bakılacak nokta var olan psikolojidir.

Biz Türkiye'de aylarca yığın eylemi olmadığı zaman da devrimci durum var dedik ve vardı. Çünkü yığınların devrimci psikolojisi bin türlü başka yoldan da yansıyor. Şimdi ise durum değişik-

tir. Lenin 1907'de Rusya için, devrimci sınıfların Duma'ya inancının değil, devrimci yükselişe inançsızlığının, o anın belirleyici özelliği olduğunu söylüyor. (Lenin, c.13, s.48) Türkiye'de de bugün belirleyici olan cuntaya inanç değil ama devrimci yükselişe olan inançsızlıktır. Bunun nedeni ise geçirilen devrim provasında öznel öğenin nesnel koşulların gerisinde kalmasıdır.

Kısacası, biz komünistsek, bugün devrimci durum koşullarında olduğu gibi davranamayız. Zaten var mı yok mu tartışmasının anlamı da buradan kaynaklanıyor.

Doğru taktikler doğru değerlendirme gerektirir

Öyleyse nasıl davranacağız? Bunu yanıtlayabilmek için: Peki devrimci durum bastırıldı, yerine ne geldi? Aynı madalyonun öteki yüzü: Yukarıda yaptığımız benzetmeye dönersek, neden devrimci durumun bayıldığından değil de uykuya daldığından söz ediyoruz?

Her devrimci durumun temeli üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki çelişkidir. Devrim, ayak bağı olan üretim ilişkilerini kaldırıp atarak sorunu çözer. Bu yoldan devrimci durumu öldürür, çelişkiyi olumsuzundan çözmüş olur.

Üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi olumsuzundan çözmek demek, varolan sistem içinde bazı ayarlamalarla çelişkiyi geçici olarak yumuşatmak ilerlemeye engel olmaktan çıkarmak demektir. Bunun da çeşitli yolları vardır.

Diyeelim dünya paylaşılmamış. Emperyalist aşamasına gelmiş kapitalist bir ülkede devrimci durum çıktı. Yığınlar yeni yeni haklar istiyorlar, savaşıyorlar. O ülke burjuvazisinin manevra alanı var. Lenin'in verdiği örnekteki gibi, burjuvazi, iç savaş ölmek istiyorsa emperyalistleşecek sin diyerek dışa açılacak ve öteki halkların aşırı sömürsünden elde ettiği süper kârlarla yığınların bazı isteklerini karşılayacak.

Böylece, yığınlar savaşarak bazı haklar elde etmiş, yaşamlarını ilerletmiş oluyorlar. Ama burjuvazi bu hakları verirken, reformları yığınların bilincini bulandırmada, narkoz yerine kullanıyor. Devrimci durum bayılıyor ve geçici olarak herkesin memnun görüldüğü bir burjuva demokrasisi geliyor. Devrimci duruma yol açan çelişki, olumsuzundan çözülmüş oluyor.

Bu koşullarda çalışırken dikkate alınacak veri, yığınların yaşamında bir iyileşme olduğu, bunu onlara bahsetmiş gibi gözükken bir burjuvazinin varlığıdır.

Devrimci duruma yol açan çelişkileri olumsuzundan çözenin bir başka yolu daha vardır. Bu da başka koşullarda or-

taya çıkar. Bu anlatacağımız koşullarda devrimci durum faşizm tehlikesiyle birlikte. Üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasında çok keskin bir çelişki vardır. Devrim çeşitli nedenlerden bu çelişkiyi olumsuzdan çözememiştir. Burjuvazi bu durumdan kurtulmak için kendisi bu çelişkiyi yumuşatmaya çalışır ama bunu yapabilecek manevra alanına sahip değildir, dün ya paylaşılmış, kendinden güçlü rakipleri var vb. O zaman ne yapacak, ülke içinde manevra alanı yaratmaya çalışarak işe girecek. Bunun önemli bir yönü yığınlar üzerinde baskı uygulamaktır. Öteki yönü ise üretim ilişkilerini içerde genişletmeye çalışmaktır, yani örneğin devlet tekeli kapitalizmi mekanizmalarını daha güçlendirmek vb. dir. Bunlarla bağlı olarak, dışa açılabilir duruma gelmektedir.

Açıktır ki bu yol çelişkileri hemen çözmek anlamına gelmez. Ev dar geliyorsa, önce aynı kişilerin aynı eşyalarla evde yeniden yerleşmeleri gibi birşeydir. Darlığı ortadan kaldırmaz. Bu yol çelişkileri tersinden de olsa hemen çözemeyeceği için, devrimci durumun temelleri ortada duruyordur, bayılmamış, yalnızca uykuya yatmıştır. Bu durumda, en önemli üretim gücü olan işçi sınıfının ve genel olarak emekçilerin yaşamında bir iyileşme yoktur. Dar gelen üretim ilişkilerini çekiştirip, genişletmeye çabalayıcı yönde tepeden değişiklikler getirilir. Bunu yapmaya zaman kazanmak için yığınlar üzerinde her türlü, yoğun baskı vardır. Çalışmada veri alınacak koşullar bunlardır.

Ekonomik bunalım - devrimci durum bağı

Burada bir parantez açalım. Üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki keskin çelişki duruyorsa, o zaman devrimci durumun da durması gerekmez mi? Hayır.

Biz Türkiye'de olan bir devrimci durumun temellerini gösterebilmek için,

ekonomik-toplumsal bunalımı ayrıntılı olarak anlattık. EZHT bunu yaparak binlerce kafayı aydınlattı, menşeviklerin karanlığından kurtardı. EZHT şunu demedi: Ekonomik bunalım var öyleyse devrimci durum var. Sorunu şöyle koydu: Devrimci durumun ve faşizm tehlikesinin altında yatan ekonomik toplumsal bunalımdır. EZHT'yi bugün bir de faşizm tehlikesi açısından okursak, bu kitaptan daha öğreneceğimiz çok şey olduğunu görürüz.

Her devrimci durumun temelinde ekonomik-toplumsal sorunlar vardır. Lenin, "devrim, ancak derin ekonomik gereksinimlerin harekete geçirdiği yığınlarca yapılabilir" diyor. (Lenin, c.11, s.423) Yine Lenin, derin bir ekonomik bunalım olmadan devrimci durum olmaz ama ekonomik bunalımdan otomatikman devrimci durum sonucuna varamayız, çünkü aynı ekonomik bunalım yığınlar üzerinde ters bir etki de yapabilir diyor. (Lenin, c.15, s.278)

Yani, her devrimci durumun temelinde ekonomik-toplumsal bunalım yatar ama her ekonomik-toplumsal bunalım devrimci durum demek değildir. Tersini düşünmek, siyaseti ekonominin hep düzden yansıması olarak görmek olur. Oysa faşizm de, aynı ekonomik güçlükleri, yığınlar karşı bir baskı aracı olarak kullanır.

Açtığımız parantezi kapayalım.

Rusya örneği

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, durumu değerlendirmede amaç doğru davranabilmektir. Bunun için, devrimci durumun bastırılmasıyla yerine ne geliyor sorusuna daha yakından bakalım. Rusya bu açıdan en önemli bir örnektir.

Rusya'da 1905-1907 devriminin altında yatan kızıl şerit, kapitalist üretim güçlerinin gelişmesiyle özellikle tarımdaki feodal üretim ilişkileri arasındaki çelişkiydi. Çarlık da bu geri üretim ilişkilerine dayalı devlet biçimiydi.

Devrim bu çelişkiyi Lenin'in deyişiyle "kestirme" yoldan çözemedi. 1907'de gerçekleşen bir darbeyle Stolipin gericiliği egemen oldu. Geniş yığınlar üzerinde ağır baskı başladı. Ama iş bu kadarla kalmadı. Gericilik 1905 devrimini bir daha yaşamaktan ölesiyeye korkuyordu. Bunun için yalnızca baskının yetmeyeceğini de görüyordu. Yapılması gereken toplumsal nesnel olarak gereklilik duyduğu yöne doğru adımlar atmaktı.

Gericilik döneminde, bir tarımda kapitalizmi geliştirici, bir de çarlığı burjuva monarşiye doğru değiştirici adımlar atıldı. Bu adımlar "ileri" adımlar değil miydi? Lenin açıkça ileri adımlar olduğunu söylüyor. (Lenin, c.13, s.142, 243) Ama, bunun, komünistlerin destekleyeceği türden bir top-

lumsal ilerleme olmadığını belirtiyor. (Demek ki, "komünistler", öyle rasgele toplumsal ilerleme belgisi atarlarsa, cuntanın kuyruğuna da takılabilirler.) Hatta, Lenin Stolipin'in devrimci yöntemler kullandığını da söylüyor. (Lenin, c.13, s.457)

Bunlara rağmen, Stolipin dönemi tarihe gericilik dönemi olarak geçmiştir. Çünkü, tüm "ileri" adınıları toprak ağalarının çıkarlarını zedelememeye, "devrimci" yöntemleri köylüyü yığınlarla toprağından sürmeye yönelmiştir. Bu dönemdeki ilerleme, yığınlar yarar sağlamamıştır.

Bu dönemde, Lenin'in bazı yazılarında, hatta bazen aynı yazıda, devrimci durum hem var, hem yok anlamına gelebilecek "çelişkili" gibi görünen sözlere rastlanabiliyor. Geçen yıl yoldaşlarımızın yönelttikleri bir soru vardı: "Yolda" yazısında (Lenin, c.15, s.345) 1909'da Lenin devrimci durum sözünü kullanıyor, 1909'da Rusya'da devrimci durum var mıydı? Yoktu, ama uyuyordu. Lenin'de ilk bakışta çelişkili gibi görünen de, gerçekte çok anlamlı bir değerlendirmedir: Devrimci durum yok ama yine de *şimdilik*, ancak devrimle çözülebilir bir durum var!

Yani Stolipin'in toprak ağalarının çıkarlarını koruyan yoldan tarımda kapitalistleşmenin önünü açışı çok uzun sürseydi, 1905 devrimine yol açan temel sorunları çözebilirdi. Ama çözene kadar bizim işimiz uyuyan devrimci durumu uyandırmaya çalışmak, sorunların kestirme yoldan, devrimle çözülmesi için savaşmaktır, diyordu Lenin. Varolan siyasal temelde ve güçler dengesinde "reformlar" yolu, yığınların durumunu iyileştirme, özgürlüğü genişletme anlamına değil, yığınların köleliğini ve özgürlüksüzlüğünü bürokratik olarak örgütleme anlamına gelir, diyordu. (Lenin, c.13. s.142)

Rusya için

Lenin'in koyduğu görevler

Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri'nde Yürükoğulu yoldaşımız Lenin'den uzun bir alıntı (Lenin, c.10, s.142-145) aktarmıştı (s.16). Burada Lenin devrim yenildiyse, yenilmediyse diye iki almaşık sayıyor, bunlarla bağlı iki dizi görev koyuyor. Bu alıntı üzerine de gazeteye epey soru gelmişti. Oysa, burada Lenin üçüncü bir almaşığa ve ona bağlı görevlere hiç değinmiyor. Bu almaşık da devrimci durumun bastırıldığı koşullarda görevlerdir.

1907'de Lenin, "Boykota karşı" adlı yazısında, monarşist-anayasal dönemeç artık bir gerçektir, bunu söylememek gerçeklerden korkmak olur, bunu söyleyince devrimin son bulduğunu sanmak ise yanlış olur, diyor. Ve dönemin görevlerini şöyle koyuyor:

"... Her noktada, programımızın *tümünü* ve *tüm* devrimci görüşlerimizi tutarken, doğrudan çağrılarımızı bu anki nesnel duruma uyarlamalıyız. Devrimin kaçınılmazlığını duyururken, her yoldan sistematik ve aralıksız olarak patlayıcı madde biriktirirken, bu amaçla devrimimizin en güzel döneminin devrimci geleneklerini dikkatle korurken, aşılarken ve liberal parazitlerden arındırırken, bu arada yavan monarşist anayasal dönüğe bağlı olarak yavan günlük çalışmayı reddetmeyiz." (Lenin, c.13, s.34)

Lenin, örgütsel açıdan görevleri de 1908'deki bir yazısında şöyle koyuyor: "Parti merkezlerinin güçlü bir illegal örgütlenmesi, sistematik illegal yayınlar ve hepsinden önemlisi, işçilerin kendileri arasından ileri üyelerin yönetiminde, yığınlarla doğrudan bağ içinde olan yerel ve özellikle fabrika parti gurupları: işte devrimci ve Sosyal-Demokrat (Komünist — İ.S.) bir işçi sınıfı hareketinin, sert ve sağlam çekirdeğini ... dayandırdığımız temel budur. Ve bu illegal çekirdek, *kendi* antenlerini, *kendi* etkisini, öncesiyle karşılaştırılmayacak kadar geniş, hem Duma ve sendikalar aracılığıyla, hem de kooperatif birlikleri ve kültürel ve eğitici örgütlerde yayacaktır." (Lenin, c.15, s.20-21)

Başka bir deyişle, Rusya'da 1907'de devrimci durum bastırılıyor ama burjuva demokratik devriminin, devrimci duruma yol açan görevleri, çelişkiler duruyor. Bunun için o yıllarda Lenin'in koyduğu görevler hep devrimci durumu yeniden uyandırmaya yöneliktir: Devrim propaganda yoğun olarak sürüyor. Patlayıcı madde biriktirmek için çalışılıyor. Devrimci gelenekler, devrimin dersleri propagandada özel bir yer tutuyor. Ama düşman monarşi de olsa, liberallere karşı ideolojik savaşım önemini yitirmiyor. Ama, çalışma biçiminde dönemin koşulları dikkate alınıyor. *İllegal* çekirdek sendikalardan en gerici Duma platformuna kadar her türlü *legal* olanaktan yararlanarak yığınlar sesleniyor.

"Yöntemlerinde ve savaş biçimlerinde yeni koşulları hesaba katması gereken Parti'nin, taktik çizgisi değişmeden kalıyor." (Lenin, c.15 s.351)

"Şimdi, halkın savaşkan öncüsü olarak proletarya, örgütlenmesini güçlendirmeli, entelektüel oportünizmin tüm yeşil küfünü kazımalı ve benzeri (1905 devrimine — İ.S.) bir güçlü ve inatçı çaba için güç toplamalıdır." (Lenin, c.13, s.120)

"Bilimsel olarak Türkiye'nin tarihsel yazgısı devrimdir"

Türkiye'de faşist darbe, ardından geçen süre içinde devrimci durumu bastırdı.

Şimdi ülkemizde faşizmi yerleştirmeyi, bu yoldan ekonomik-toplumsal bunalımını tersinden çözmeyi amaçlayan bir faşist diktatörlük var. Faşist diktatörlük demek için faşizmi yerleştirmede katettiği yolu ölçmek gerekmez.

Bu arada birkaç noktaya daha değinelim. Devrimci durumun bastırılması için faşizmin yerleşmiş olması gerekmez. Karşı-devrimin ülkeye nesnel ortamı etkileyecek kadar egemen olması, devrimci durumun bastırılmasına götürebilir.

Faşizm yerleşirse, ekonomik-toplumsal bunalım çözülmüş, artık devrimci durum bayıltılmış mı demektir? Hayır faşizmin yerleştirilmesi de bir bakıma ekonomik-toplumsal bunalımı "çözmede" bir araçtır. Bu aracın "başarısı", artık faşizme gerek kalmamışsa, batı tipi bir burjuva demokrasisine barışçıl olarak geçilebiliyorsa, bunun ortamı hazırlanmışsa anlaşılabilir. Ta ki bu olana kadar komünistlerin devrimci propaganda değişmez.

Yoldaşlarımız arasında tartışılan birkaç konuda fikir belirttikten sonra, Türkiye'ye dönersek... ekonomik-toplumsal bunalım, İnanç yoldaşımızın çok güzel koyduğu gibi, ancak yığınların devrimci enerjisiyle çözülebilecek boyutlardadır. Finans-kapitalin finans-kapital, burjuvanın burjuva olmaktan doğan kâr güdülerini, uluslararası koşullar vb. veri alındığı zaman Türkiye'nin onlar eliyle, bu ekonomik-toplumsal bunalımdan barışçıl, yani yığınların aktif savaşı olmadan çıkması olanaksız gibi birşeydir. Türkiye'nin içinde kıvrandığı ekonomik ve toplumsal bunalımın tek ilacı, ülkemizin, devrimciliğini kanıtlanmış, devrim provasında baş rolü oynamış işçi sınıfıdır.

Baş rolü oynadığı, provanın en ağır yükünü taşıdığı için işçi sınıfımızın güç toplamaya gereksinimi vardır. Geri çekilmeyi bilmeyen, provanın derslerinden öğrenmeyen ve geri çekilme döneminden saldırıya geçmenin hazırlıkları doğrultusunda yararlanamayan bir sınıf yenmeyi başaramaz. İşçi sınıfımız şimdi yenmeye hazırlık yapıyor.

Devrimci durum uyuyor. Rüyasında, onu kandıran, bugün faşist cuntaya akıl hocalığı yapan liberalleri görüyor. Önce liberallere oportünist konumdan, şimdi cuntaya sol liberal konumdan kuyrukçuluk yapan hain menşevikleri görüyor. Koca bir burjuva devlet aygıtının çöküşünü, sözde tarafsız geçinen "yurtsever" ordunun faşist darbesini görüyor. Profilo'yu, DGM direnişlerini, Tarih'leri görüyor. Grevler, barikatlar halk komiteleri, ayaklanmalar görüyor. Tüm bunların başında Leninci TKP'nin kızıl bayrağını görüyor.

Lenincilerin işi çok. Devrimci durumu uyandırmak, bizim işlerimizi başarmamızla yakından bağlıdır.